

"מספיק רק רעיון אחד מקורי"

כך התחלתי ליצור ריקודי עם

רוני סימן טוב

הרקדה בבית ספר דובנוב, 1986

בשלב מסוים, **יואב** עצר את המוסיקה ושאל: "אתה מוכן לקבל את הביקורת שלי?" "בוודאי!", ענית. כשאני נזכר במילותיו כיום, אני מחייך ורגשות הערכה ממלאים אותי... אבל אז, הייתי מאוד מתוח וחרד, כי בסך הכל הייתה זו היצירה הראשונה שלי... ועוד במקצב של ואלס...

יואב, רגוע אך החלטי, אמר: "ילדון צעיר, עשית שלושה ריקודים! לא צריך להכניס את כל עולם המחול בריקוד אחד... מספיק רק רעיון אחד מקורי. מבנה הריקוד צריך להיות במחזוריות של בית-פזמון ואם השיר מחייב, אז אפשר בית נוסף, אבל את קטעי המעבר בהקלטה שבתקליט אנחנו "מבשלים".

הכוונה ב"מבשלים" הינה, כמובן, לעריכת המוזיקה לריקוד בה נחתכים ומועלמים מהפסקול קטעי המעבר, המנגינה השייכת לעיבוד המוזיקלי ולא ללחן המקורי, ונתרים רק החלקים של השיר עצמו, כך שהם יתאימו

א ביב 1981 יום שישי בערב. המרתון המסורתי של **מירה ויאב אשיראל בוינגייט**. אולם הספורט היה מלא מפה לפה ברוקדים ובאנרגיות של מחול ושמחה...

חברתי (דאז) **נירה ואני**, עדיין חיילים בשירות חובה, הוזמנו לאירוע על ידי ידידתנו **לוסי ממן**, אותה הכרנו זה מכבר מחוגי ריקודי העם ולהקות המחול. בין ריקוד לריקוד לוסי עשתה לנו היכרות עם **יואב** אשר היה מרוכז בניהול ההרקדה: "תכירו..." והוסיפה: "**יואב**, אני ממליצה שתיפגש איתם. רוני רוקד בלהקת "כרמון" וגם מחבר ריקודים..."

יואב לקח את מספר הטלפון שלי ואמר "ביום ראשון אתקשר". הודיתי לו וחשבתי לעצמי שהוא היה די מנומס ובכך זה ייגמר, כמו שאומרים באודישנים... "don't call us," "we'll call you"

להפתעתי ולשמחתי, ביום ראשון שלאחר מכן **יואב** התקשר אלינו הביתה. (בשנות ה-80 לא היו עדיין טלפונים ניידים) השיחה הייתה מאוד נעימה אך די קצרה כי המילים פשוט נתקעו לי... ענק הדור מדבר איתי. **יואב** הזמין אותי אליו וקבענו להיפגש בסוף ההרקדה של **מירה** בבית הספר דובנוב. מיותר לציין שהייתי בהתרגשות עצומה לקראת המפגש.

בערב המפגש, **יואב ומירה** קיבלו אותנו כל כך יפה וגילו בנו התעניינות יוצאת דופן. כבר מהרגעים הראשונים הרגשנו סוג של משפחתיות. בסוף ההרקדה, לאחר שכולם התפזרו, **יואב** ביקש שנציג את הריקוד...

נירה ואני הצגנו את "תיבת הזמרה" בביצועם של **אופירה גלוסקא ולוליק לוי**... רקדנו, ורקדנו ורקדנו...

אמרנו: "כן,
טנגו! השיר הוא
ישראלי לכל
דבר. המילים הן
של יוסי גמזו,
הלחן של סשה
ארגוב והביצוע
של יהורם גאון.
אז בעצם, למה
לא יש יותר
ישראלי מזה?"

הרקדה בבית ספר דובנוב, 1986

חוזה בצעירותו את הפרעות כשלימד ולכן הפציר בתותיקים ש"צריך לתת צ'אנס לצעירים!"

משם והלאה חלקנו הרבה מפגשי עבודה והחלפנו דעות מקצועיות. מרבית המפגשים היו לאחר ההרקדה והסתיימו בשעות הלילה המאוחרות. אבל תל אביב הרי שוקקת חיים גם בלילה, כך שאת המפגשים היינו מקנחים לא פעם במשקה "צוללת" – כינוי לשוקו חלב עם חתיכות שוקולד שצוללות בתוכו... **מירה**,

לריקוד עם מחזוריות קבועה! בקול רגוע המשיך **יאב** ואמר: "לא צריך לשגע את הרוקדים. גם ככה הם באים אחרי יום עבודה..."

אני שנותרתי לרגע המום, לא ידעתי מה לומר? **מירה**, אשר צפתה ברקע, התערבה פתאום ואמרה: "רגע, אבל יש פה הרבה אלמנטים יפים". **יאב** הנהן ומיד נחלץ לעזרתי. דקה של מחשבה והוא הציע לחבר חלק מהקטע הראשון עם חלק מהקטע השני, להכפיל אותם ואז להוסיף את ה"רעיון" השלישי לפזמון... "בהצלחה!" הוסיף.

בשבילי זה היה שיעור על רגל אחת, אך שיעור מאלף!

כך נולד לו ריקוד ראשון, עם חבלי לידה לא קלים, אך אלה שבאו אחריו כבר הגיחו לאוויר העולם עם תובנות מבית מדרשו של המאסטרו.

לא אוכל לשכוח כיצד בהשתלמות הראשונה שאלה הגענו ללמד, **יאב** הציג אותי בפני המדריכים הוותיקים.. ביקש שלא יפריעו ובנוסף גם הסתובב באולם לוודא שיאפשרו לי ללמד...

בזמנו, המדריכים הוותיקים לא קיבלו באהדה את היוצרים הצעירים ולפעמים אף לגלגו עליהם... **יאב** סיפר שהוא בעצמו

לא צריך להכניס את כל עולם המחול בריקוד אחד... מספיק רק רעיון אחד מקורי. מבנה הריקוד צריך להיות במחזוריות של בית-פזמון ואם השיר מחייב, אז אפשר בית נוסף, אבל את קטעי המעבר בהקלטה שבתקליט אנחנו מוציאים מההקלטה עבור הריקוד.

הרקדה בבית ספר דובנוב, 1986

כך היה גם עם "מסע בין כוכבים" - ריקוד בסגנון הרוקנ'רול הראשון בריקודי העם.

ההערות המקצועיות של **יואב** היו כל כך נכונות. לפעמים כשהיה נתקל בריקוד מורכב כלשהוא, היה אומר ליוצר: "תחשוב עוד קצת. קח לילה למחשבה. בטוח יצא משהו טוב יותר". ואני, רק מהחשש לשמוע משפט כזה **מיואב**, הייתי טורח ומתאמץ מבעוד מועד לפני המפגש איתו. בודק את עצמי שוב ושוב ומוודא שהשקעתי די מחשבה כדי לעקוף מכשולים בריקוד.

שיא הפתיחות והכנות האמנותית של **יואב** הייתה כאשר באתי להראות לו ריקוד בשם "שיר מגרש את החושך" והוא אמר לי: "אתה יודע שיש לי ריקוד על השיר הזה. הוא נקרא גוגולי...". אני, שלא ידעתי מה לעשות עם עצמי מרוב בושה, השפלתי מבט ושתקתי. "אבל הריקוד שלך יפה, ואני אקח אותו להשתלמות" אמר ולא יסף.

כיום, במבט לאחור, אני מחשיב את עצמי בר-מזל שזכיתי להכיר את **מירה ויואב אשריאל** ז"ל. הם פתחו לי ולרבים אחרים, את הדלתות לעולם ריקודי-העם. אצלם גם יוצרים צעירים מצאו כתובת ויחד עם היוצרים הוותיקים הבאנו מגוון רחב של יצירות לפזמונים ישראליים מכל הסגנונות אשר הטביעו את חותמם על המחול הישראלי.

מכל אחד מהאשריאלים לקחתי "כלים לחיים". **ממירה** למדתי את סגנון ההדרכה: איך להיכנס לקרביים של הריקוד, לפרק אותו כך שהרוקדים יקלטו אותו בצורה מיטבית, או כפי שאני נוהג לכנות זאת - "חריטה נירולוגית". **מיואב** אימצתי לעצמי את חדוות היצירה. להתאים את הצעדים לאופי המוסיקה ולמקצב, לחבר קומפוזיציה שתאפשר התמקדות במוסיקה יותר מאשר בצעדים ושפשוט "תזרום עם הלחן המתנגן" כפי ש**יואב** נהג לומר...

יש לציין כי **יואב** היה אשף ברישום ריקודים באופן מדויק, עוד בטרם הגיע עידן הווידאו. בכל השתלמות היה מחלק למדריכים חוברת עם רישום הריקודים וליוצרים אף הקפיד על הקדשה אישית...

במשך השנים הרבות שזכיתי לעבוד עם **הזוג אשריאל**, הרגשתי ש**מירה ויואב** אהבו מאוד ובאופן מיוחד את **נירה** אשתי, שתיבדל לחיים ארוכים. הם פתחו בפנינו את ביתם הפרטי ו**יואב** אף ביקר מספר פעמים בביתנו. תמיד זה היה "**מירה ויואב**", "**נירה ורוני**"...

כנראה שהזוגיות הן בחיים והן ביצירה הזכירה להם קצת את עצמם וזה כמובן שימח אותנו מאוד ואיפשר לנו לשדר "על אותו הגל"...

תודה לכם **יואב ומירה אשריאל**.

מתגעגעים אליכם. נזכור אתכם לעד!

הרקדה בבית ספר דובנוב, 1986

כמו כל יידשע מאמא אמיתית הייתה זו שמזמינה אותנו: "אתם חיילים. אני משלמת!".

את "אהבה פשוטה" קיבל **יואב** מהרגע הראשון, ללא כל הערות. הריקוד, כמו השיר, הנו בעל מבנה וצעדים פשוטים לקליטה ולביצוע וגם חובר תוך מספר דקות לכדי קומפוזיציה מלאה. המהירות בה נוצר הריקוד העלתה בי ספקות ולכן ניסיתי להלביש על המוסיקה קומפוזיציות מורכבות יותר. נירה, שותפתי לחיים וליצירה, אמרה אז: "רוני, לפעמים היופי הוא דווקא בפשטות... לא תמיד חייבים לסבך כדי ליצור משהו מושלם". ובכן, נירה צדקה... יעידו על כך מחיאות הכפיים שקיבלנו בהשתלמות אבל יותר מכל - העובדה שריקוד זה מאוד פופולארי גם היום בכל החוגים.

לימים, כאשר הגעתי אל **יואב** עם "קיץ על העיר", הוא קצת הסתייג: "מה? טנגו בריקודי עם?" נירה חברתי שהמליצה לי על השיר עם המקצב השונה ואני, הבטנו בו בתמיהה אבל רק לרגע. מיד התעשתנו: "כן, טנגו! השיר הוא ישראלי לכל דבר. המילים הן של **יוסי גמזו**, הלחן של **סשה ארגוב** והביצוע של **יהורם גאון**. אז בעצם, למה לא? יש יותר ישראלי מזה?" נימקתי.

מירה, כמו לביאה המגינה על גוריה, מיד יצאה להגנתי ואמרה: "צודק צודק. יואב לא לגעת! זה יפה". **יואב**, שתק לרגע ואחרי דקה אמר: "אתם יודעים? גם כשחיברתי את "ערב בא" אמרו לי כולם שאני השתגעתי... אז כנראה שאסור לחשוש וצריך ללכת עם תחושת הבטן...". כך נפתח עידן הטנגו בריקודי העם כשבהמשך, יצירות נוספות בסגנון זה כבר התקבלו בקלות.

לזכותו של **יואב** יש לומר שלמרות תפישתה של ההנהגה הוותיקה במדור לריקודי-עם דאז, היה נכון לאמץ רעיונות חדשים ולהתקדם עם רוח התקופה.